

Թիաեռնիկը

Թիբեռնիկը մտքում դրեց ամուսնանալ: Եվ, իհարկե, ուզում էր ամենալավ ծաղիկը կնության վերցնել:

Նա շուրջը նայեց. ծաղիկներն իրենց ցողունների վրա նստած էին լուռ ու համեստ, ինչպես վայել է դեռ չնշանված օրիորդներին: Բայց նրանցից հարսնացու ջոկելը շատ դժվար էր. ախր, այնքան շատ էին:

Շուտով թիբեռնիկը հոգնեց մտածելուց և ճախրեց դաշտային երիցուկի մոտ: Ֆրանսիացիներն այդ ծաղիկը *մարգարտածաղիկ* են կոչում և հավատացնում են, թե նա կարողանում է գուշակություն անել: Համենայն դեպս, սիրահարվածները միշտ վազում են նրա մոտ, պսակաթերթերը պոկոտում իրար հետևից ու ասում. «Սիրո՞ւմ է՞, չի՞ սիրում, կպա՞չի՞, կվանի՞, կրժքի՞ն կսեղմի, հոգի՞ս կհանի», – կամ թե՛ սրա նման բան. ամեն մեկն իր ձևով է հարցնում: Թիբեռնիկն էլ դիմեց երիցուկին, բայց չսկսեց պոկոտել նրա պսակաթերթերը, այլ՝ համբուրեց դրանք, մտածելով, որ միշտ լավ է փառաբանելով գործել:

– Անթառան մայրիկ, սիրելի՛ դաշտային երիցուկ, ամենախմաստո՞ւն ծաղիկ, – ասաց նա: – Դուք կարողանում եք գուշակություն անել: Ուրեմն՝ ցույց տվեք ինձ իմ բախտը, և ես իսկույն կնշանվեմ:

Բայց երիցուկը լուռ մնաց: Նա նեղացած էր: Զե՞ որ ինքն էլ օրիորդ էր, և հանկարծ իրեն անվանում են «մայրիկ»: Ինչպե՞ս է դուր գալիս դա ձեզ:

Թիբեռնիկը նորից խնդրեց նրան, հետո էլի մի անգամ, բայց այդպես էլ պատասխան չստացավ: Նա էլ ձանձրացավ ու թռավ նշանվելու:

Վաղ գարուն էր, ամեն տեղ ծնծաղիկներ ու զաֆրաններ էին բացվել:

– Վառը չեն, – ասաց թիբեռնիկը, – սիրուն մատղաշներ են: Միայն թե... շատ կանաչավուն են:

Թիբեռնիկը, ինչպես և բոլոր պատանիները, իրենից մի քիչ տարիքով օրիորդների էր որոնում: Հետո նա դիտեց մյուս ծաղիկները և գտավ, որ պուտերը դառնալուն են, մանուշակները փոքր-ինչ մելամաղծիկ, վարդակակաչները պճնասեր են, նարգիզները հասարակ, լոբենու ծաղիկները մանրիկ են, և որքան էլ շատ են նրանց ազգականները: Խնձորենու ծաղիկները, ճիշտ է՝ վարդի նման են, բայց շատ կարճ կյանք ունեն. քամին փչեց էլ նրանք չկան: Արժե՞ նրանց հետ ամուսնանալ:

Սիսեռի ծաղիկն ամենից ավելի դուր եկավ թիթեռնիկին: Բայց վարդագույն, կարմրա-թուշ, նրբագեղ և ոչ միայն գեղեցիկ, այլև՝ տնարար: Սև աշխատանքից չի խորշում: Մի խոսքով՝ իսկ և իսկ հարսնացու: Թիթեռնիկն արդեն ուզում էր նրա հետ նշանվել, մեկ էլ հանկարծ՝ կողքին տեսավ մի պատիճ, ծայրին թառամած ծաղիկ:

– Այս... ո՞վ է, – հարցրեց թիթեռնիկը:

– Քույրիկս է, – պատասխանեց սիսեռը:

– Ուրեմն՝ դուք է՞լ այդպես եք լինելու:

Թիթեռնիկը վախեցավ և շտապ թռավ հեռու:

Ցանկապատի վրայով այծատերևի մի ամբողջ փունջ էր կախված: Բայց երկարավուն դեղին դեմքերով այդ ծաղիկներն ամենևին թիթեռնիկի ճաշակովը չէին: Վերջապես ի՞նչն էր նրա ճաշակով: Արի՛ ու իմացիր:

Գարունն անցավ, անցավ և ամառը: Եկավ աշունը, բայց թիթեռնիկը նշանվելու համար դեռ մի քայլ էլ չէր արել: Նոր-նոր շքեղ ծաղիկներ բացվեցին, բայց ի՞նչ օգուտ: Կյանքի մայրամուտին մոտենալիս սիրտն ավելի է կարոտում գարնան թարմությանը, պատանեկան կենարար բուրմունքին, բայց այդ ամենը հո՞ չես գտնի աշնանային գեորգիների ու մոլոշավարդերի մեջ: Եվ թիթեռնիկը թռավ գանգուր անանուխի մոտ:

– Ճիշտ է՝ սրա ծաղիկները սիրունատես չեն, – ասում էր նա, – բայց որքա՜ն բուրումնավետ են: Հենց սրան էլ կին կառնեմ:

Եվ սկսեց հարսնախոսությունը:

Սակայն անանուխն իր ոչ մի տերևը չչարժեց, միայն ասաց.

– Մտերմություն, ուրիշ ոչինչ: Մենք երկուսս էլ արդեն ծեր ենք: Մտերիմներ կարող ենք լինել, բայց ամուսնանա՛լ... Չէ՛, ի՞նչ կարիք կա՝ ծերության հասակում ծիծաղի առարկա դառնալ:

Այդպես էլ թիթեռնիկը թռավ գնաց դատարկածեն: Չափից ավելի բծախնդիր էր նա, իսկ դա բանի պետք չէ: Եվ ահա, մնաց քարթու ամուրի:

Շուտով եղանակը վատացավ, անձրև ու ցրտեր սկսվեցին, պաղ քամի փչեց, պառավ, ճռճռան ուռենիների ջանը դող ընկավ: Այդպիսի ցրտին դուրեկան չէր ճախրել ամառվա շորով: Բայց թիթեռնիկը չէր էլ ճախրում. նրան մի օր հաջողվեց թռչել, մի սենյակ մտնել, իսկ այնտեղ վառարան էր վառվում, և ամռան պես տաք էր: Այստեղ, կարծես, թիթեռնիկը կարող էր հանգիստ ապրել: Բայց ի՞նչ կյանք էր՝ չորս պատի մեջ փակված:

– Ինձ հարկավոր են արև, ազատություն և զոնե մի փոքրիկ ծաղիկ, – գոչեց թիթեռնիկը: Ապա վերև թռավ և իսկույն զարկվեց լուսամուտի ապակուն:

Այդտեղ նրան տեսան, հիացան նրա գեղեցկությամբ և, գնդասեղը մարմինը խրելով՝ ամրացրին մի արկղիկի մեջ, ուրիշ հազվագյուտ թիթեռների շարքում: Էլ ուրիշ ի՞նչ կարելի էր անել նրան:

– Հիմա ես էլ ծաղիկ պես նստած եմ ցողունի վրա, – ասաց թիթեռնիկը: – Այնքան էլ ուրախ բան չէ: Բայց հո՞՛նձնան է ամուսնության. նստել եմ մի տեղ ամուր, հաստատուն:

Դրանով էլ նա մխիթարվում էր:

– Վատ մխիթարություն է դա, – ասում էին սենյակի ծաղիկները:

«Դե՛, սենյակի ծաղիկներին չպետք է հավատալ, – մտածում էր թիթեռնիկը: – Նրանք մարդկանց հետ չափից ավելի են շփվում»: